

springande upphlna. (Fig.) *S. upp*, stegras, t. ex.: *Barometern, priset sprang upp*. *S. út*, se *Utspringa*. *S. ut i skogen, ur rummet*. *S. utför trapporna*. (Fig. fam.) *S. ästad*, förhastiga sig, handla obetänksamt. — *Syn*. Löpa, Ränna, Skala, Gno, Dyka, Qvista, Raka, Badda, Barka af, Basa af, Bruka benen. — 2) Hoppa; rusa, störta. *S. öfver en puss, ett dike*. *S. upp på, ned af ett bord*. *S. af hästen*. (Fig.) *S. förbi* ell. *om*, hoppa om, förbi. *S. en om halsen*, komma rusande och kasta sig om ens hals. *S. en i strupen, i synen*, rusa på och fatta en i strupen, klösa (o. s. v.) en i ansigtet. (Fig.) *S. ifrån ett ämne till ett annat*, hastigt öfvergå från &c. *S. igenom fönstret*. *S. på, upp på en häst*. *S. på en, rusa på, anfalla en*. *S. på hvarandra*. *S. till*, hoppa till, göra ett språng. *S. upp*, se *Uppspringa*. (Fig. fam.) *Låta s. öfver klingan*, se *Klinga*. — 3) Hastigt gå hit och dit i brådskande göromål; ifrigt skynda efter, söka. *Jag har sprungit i sysslor hela dagen*. *Jag har sprungit efter honom hela dagen*. (Fam.) *S. efter flickor*, vara begifven på otukt. *S. med squaller*, vara fallen för att squallra om för andra, hvad man får höra. *Ge en något att s. med*, att squallra om. *S. omkring i staden*. *S. ute*, löpa hit och dit, utom hemmet. — *Syn*. Löpa, Ränna. — 4) Häftigt, i ett ögonblick brista, gå sönder. *Glaset, fönsterrutan sprang*. *Låta en mina, en bastion s.* *S. af*, brista af; äfv. plötsligt aflösa (om gevär). *S. ifrån, lös*, hastigt lossna. *S. sönder*, plötsligt och häftigt gå i stycken. *S. upp i luften* ell. *blott s. upp*, plötsligt och häftigt uppkastas i luften. *Han sprang i luften med en mina*. (Sjöt.) *S. läck*, blifva hastigt läck. — *Syn*. Brista, Kreverera. — 5) (om vatten) Spruta i höjden, häftigt uppvälla. *Låta en vattenkonst s.* *En källa sprang upp vid hans fot*. — 6) Hastigt förflytta sig, vända sig, göra en plötslig och häftig rörelse. *Vinden har sprungit i vester*. *Vinden sprang till sydlig*, kastade sig i söder. *S. tillbaka*, häftigt kasta sig tillbaka, t. ex.: *Fjädern, kanonen sprang tillbaka*. *S. upp*, plötsligt gå upp, t. ex.: *Dörren, läset sprang upp*. — 7) (fig. fam.) Hastigt gå förlorad. *Hela hans förmögenhet sprang på den kuppen*. *Låta penningar s.*, utgifva mycket p., punga ut. *Låta hufvuden s.*, aflifva många. — *Syn*. Dansa. — 8) *S. fram*, framskjuta, utstå, utlöpa. — 9) (om hästar) Para sig. *Låta hingsten s.* — *V. a.* (om vissa kreaturs parning) Betäcka. *Låta s. ett sto*. — *S-nde*, part. pres. *Komma s.*

SPRINGANDE, n. 4. 1) Löpande. — 2) Löpande hit och dit i bestyr. I göromål, o. s. v. — 3) Kreverande. *En minas s.*

SPRINGARE, m. 3. 1) En, som springer. — 2) Snällfotad häst. — 3) En art Delfin, som gör höga språng öfver vattnet. *Delphinus Delphis*.

SPRINGBRUNN, m. 2. Se *Vattenkonst*.

SPRINGBRÅDE, n. 4. Se *Trampolän*.

SPRINGFJÄDER, m. 2. pl. — *fjädrar*. Spiralförmigt vriden fjäder af ståltråd.

SPRINGFLOD, m. 3. Tidvattnet vid ny- och fullmåne, då floden är starkast.

SPRINGFÖTTER, m. 3. pl. (nat. hist.) Så kallas de fågelfötter, på hvilka baktän saknas.

SPRINGGLAS, n. 3. Se *Bologneserflaska*.

SPRINGGUMSE, m. 2. pl. — *gumsar*. Utskuren gumme.

SPRINGHVAL, m. 2. Se *Springare*.

SPRINGKOLF, m. 2. pl. — *kolfvar*. Liten glaskolf med tjock botten, som väl utifrån tål

smärre slag, men är inuti så skör, att botten genast utfaller och kolfven springer i oräkneliga bitar, om en liten kantig kropp insläppes.

SPRINGKORN, n. 3. Ört med gula blommor, hvars mogna fröhus vid minsta vidrörande utkasta sina frön. *Impatiens noli tangere*.

SPRINGKÄGLA, f. 1. Rörlig skifva, med hvilken nöten på vissa gevärslås förenas.

SPRINGKÄLLA, f. 1. 1) Källa, som plötsligt uppväller på ett ställe och snart åter försvinner. — 2) Källa, der vattnet sprutar upp i luften, liksom ifrån en vattenkonst.

SPRINGLEK, m. 2. Lek, då man springer, t. ex. Enkleken.

SPRINGMASK, m. 2. En liten intestinalmask, högst $\frac{1}{3}$ tum lång. *Oxyuris vermicularis*.

SPRINGNING, f. 2. 1) Se *Springande*. — 2) Säges om vissa djurs parning.

SPRINGORMSKNÖL, m. 2. *S-ar*, en hästsjukdom.

SPRINGPOJKE, m. 2. pl. — *pojkar*. Pojke, som begagnas till springärendet.

SPRINGRÄTTA, f. 1. Ett djur af Gnagarne, som med sina långa bakben gör långa och snabba språng. *Dipus*.

SPRINGSTAF, m. 2. pl. — *stafvar*, eller **SPRINGSTOCK**, m. 2. Lång, i begge ändar jernskodd käpp, som begagnas, då man vill springa öfver grafvar, o. s. v.

SPRINGTID, m. 3. Se *Springflod*.

SPRINGVATTEN, n. 3. Vatten, som sprutar upp ifrån en vattenkonst eller en springkälla.

SPRINGVÅG, m. 2. Se *Förväg*.

SPRINGÅDER, f. 1. pl. — *ådror*. Se *Källåder*.

SPRINGÄRENDE, n. 3. o. 4. (fam.) Småärende till något ställe i grannskapet, o. s. v. *Gå s-r*. *Skicka en i s-r*.

SPRINGÖDLA, f. 1. Ett släkte af Ödlorna, hvars arter äro små, qvicka och lifliga. *Lacerta*.

SPRINT, m. 2. Liten nagel eller dubb af metall, som skjutes igenom ett hål i ändan af en bom, en ten o. s. v., för att bättre fasthålla den, eller genom hål på tyenne särskilda delar af en pjes, för att hålla dem tillhopa.

SPRINTA, v. a. 1. Befästa med sprint.

SPRINTHÅL, n. 3. Hål för en sprint.

SPRISEGEL, n. 3. Ett fyrkantigt, medelst litsor vid en bätmast fästad segel.

SPRIT, m. 3. (lat. *Spiritus*) En fin, flygtig och stark vätska, som uppkommer genom destillering. I allmänhet menas dermed: Omdistilleradt brännvin. — *Ss. S-haltig*.

SPRITA, v. a. 1. *S. arter, bönor*, uttaga dem ur deras skidor eller haljor. *S. fjäder*, afrepa fanet ifrån fjäderns rör. — *Spritande*, n. 4. o. *Spritning*, f. 2.

SPRITBÖNOR, f. 1. pl. Spritade bönor.

SPRITBERNISSA, f. 1. Ett slags fernissa, som beredes genom lösning af något harts i alkohol.

SPRITKANNA, se *Sprutkanna*.

SPRITKOPPAR, m. sing. Kopparpulver, bestående af idel klotformiga korn, hvilka vid kopparens garning, under det den är smält, uppstänkas.

SPRITSA, v. n. 1. (om vissa smälta kroppar) Kasta klara, hvita eldgnistor. — *Spritsning*, f. 2.

SPRITBAKELSE, m. 3. Ett slags konfektbakelse af mandelmassa, rifven med ägghvita.